ולא אמרן אלא דלא אקדימו הגך ואזמון עלייהו בדוכתייהו אבל אזמון עלייהו

בדוכתייהו פרח זימוז מינייהו אמר רבא מנא

אמינא לה יודתנן יממה שנגנבה חציה או

שאבדה חציה או שחלקוה אחין או שותפין

מהורה החזירוה מקבלת מומאה מכאן ולהבא

מכאן ולהבא אין למפרע לא אלמא כיון

דפלגוה פרח לה טומאה מינה ה"ג כיון דאזמון

עלייהו פרח זימון מינייהו: ב' חבורות וכו':

תנא יאם יש שמש ביניהם שמש מצרפן:

אין מברכין על היין: ת"ר יין יעד שלא נתן

לתוכו מים אין מברכין עליו ב"פ הגפן אלא

בורא פרי העץ ונוטלין ממנו לידים משנתן

לתוכו מים מברכין עליו בורא פרי הגפן ואין

נוטלין ואו ממנו לידים דברי ר"א וחכ"א בין כְך

ובין כך מברכין עליו ב"פ הגפן יואין נומל

הימנו לידים כמאן אזלא הא ידאמר שמואל

יעושה אדם כל צרכיו בפת כמאן כר' אליעזר

א"ר יוםי ברבי חנינא יימודים חכמים לר"א

הבכום של ברכה שאין מברכין עליו עד שיתן

לתוכו מים מ"ם אמר רב אושעיא בעינן מצוה

מן המובחר ורבגן למאי חזי א"ר זירא יחזי

לֹקורייםי ת"ר יוד' דברים נאמרו בפת אין

מניחין בשר חי על הפת ואין מעבירין כום

מלא על הפת ואין זורקין את הפת ואין סומכין

את הקערה בפת אמימר ומר זומרא ורב אשי

כרכו ריפתא בהדי הדדי אייתי לקמייהו תמרי

ורמוני שקל מר זומרא פתק לקמיה דרב אשי

דסתנא א"ל לא סבר לה מר להא דתניא אין

זורקין את האוכלין ההיא בפת תניא והתניא

כשם שאין זורקין את הפת כך ״אין זורקין את האוכלין א״ל והתניא אף על פי שאין זורקין

את הפת אבל זורקין את האוכלין אלא לא

קשיא יהא במידי דממאים הא במידי דלא

ממאים ת"ר ®הממשיכין יין בצנורות לפני

חתן ולפני כלה וזורְקיְן לפניהם קליות ואגוזים

בימות החמה אבל לא בימות הגשמים אבל

לא גלוסקאות לא בימות החמה ולא בימות

הגשמים: א"ר יהודה שכח והכנים אוכלין

לתוך פיו בלא ברכה מסלקן לצד א' ומברך

תניא חדא בולען ותניא אידך פולטן ותניא אידך מסלקן ל"ק מהא, דתניא בולען

במשקין והא דתניא פולטן במידי דלא

ממאים והא דתניא מסלקן במידי דממאים

במידי

הלנור בכלי: בימות החמה. שאין טיט בדרכים: אבל לא

גלוסקאום. שהרי אף בימות החמה הן נמאסין בזריקתן: בולען.

בלא ברכה: פולטן. ומברך וחוזר ואוכלן: משקין. בולען שאי

במידי דלה ממחים. במה שנתנו בפיו ויכול לחזור ולחוכלו:

הפשר לסלקן לחחד מלוגמיו ולברך ולח לפולטם שמפסידן:

לוס פי״ח מ״ט,נוספתא פ״ד ה״גן,

ב) [מוספתו פ"ל ה"ב, ג) שבת כ: קמג. בילה כל:, ד) ב"ב לו:, ד) [ע"ו יד: ע"ש], ו) מס' ד"ל פ"ע [ושם קמשיב חמשה לבכים

ואין יושבין על האוכליון,

ו) ומס' סופרים פ"ג הי"דו.

ו (מוספת פית היה), [מוספת פית היה], [מוספת פית דעבת היה], ט] [דף מה:], ט] [ער מבת קת.], כ) בדפו"ר ליתם שבת קת.], כ) בדפו"ר ליתם היכם שיכול. וער מהרש"ה

ומלא הרועים.. כ) ווע"ע

תוס' שבת עו: ד"ה כדי תוס' שבת עו: ד"ה כדי ובעירובין כט: ופסחים קח: ד"ה שתאן וב"ב לו: ד"ה

הגהות הב"ח

(א) רש"ר ד"ה אכל אומון וכו׳ אלא עד כדי: (ב) ד"ה

מטה וכו׳ אף לפני פרידתם:

(ג) תום' ד"ה כמאן וכו' וי"ל

(ג) תום דיים כננון וכו די כ וכו' ר' אליעזר דקבר: (ד) בא"ד ודלא כפירוש רבינו חננאל שפסק דלא:

הגהות הגר"א

[א] גם' ונוטלין ממנו כו' ואין נוטלין. ז"ל להיפך כל"א

שברש"י (ובירושלמי ריש פ"ו

יין בומן שהוא כמות שהוא

יין כותן שטום כתות שטום אומר עליו בפה"ע ואין נוטלין ממנו לידים בזמן שהוא מזוג אומר עליו בפה"ג

ונוטלין ממנו לידים דברי

לומרים וחכ"א בין מוג חי"ל וחכ"ל פרים נית מוג חלין מוג ואין מונים עליו בפה"ג ואין נועלין ממנו לידים אמר ר' אבא משום איבוד אוכלין כ"ה

גירסת רבינו שם. וז"ש בגמ' כאן כמאן אזלא כו' כר"א

טיבות מוכנין כנו"ם ביו וטננוי ועמ"ש בשנות אליהו ראיה מזבחים כ"ב אבל רבינו בא"ח

סי׳ ה״ם דחה כחיה זו

ניים): [ב] רש"י ד"ה (ונוטלין ממנו כו' עד אלא במים) מא"מ: [ג] שם

הכי אלא כמו שהוא בספרים) תא"מ (דגירסת רבינו

בתוספתא ג"כ להיפך):

א דטעמייהו דרבנו משום

עה א מיי׳ פכ״ו מהל׳ כלים

עו ב מיי' פ"ה מהלכות ברכות הל' יב סמג

:סלי יב

עשין כז טוש"ע או"ח סי' עשין כז טוש"ע או"ח סי' קנה סעיף א: עו ג ד ה ו מיי' פ"ז שס עז ג דה ה מייי פייז שם הלכה ט סמג שם טוש"ע או״ח סיי קס סעיף ינ וסיתן קעה סעיף א: ז [מיי שם הלי טו טוש"ע או״ח סי קפג סעי' ב]: עח ח מיי שם הלי ט סמג עח ח מיי שם הלי ט סמג

שם טוש"ע א״ח סימן שם טוש"ע א״ח סימן קעא סעיף ד: עש ט מיי פ״ח שם הל' יב סמג שם טוש"ע או״ח מי קעב סעיף א: י מיי׳ שם טוש״ע שם

רבינו חננאל

ב׳ חבורות וכו׳ תנא אם יש רמילתא נקט מתניתין ב׳ חבורות שאוכלות בבית אחד, וה"ה אם אוכלין בב׳ אחד, וה״ה אם אוכלין בב״ בתים. ת״ר יין עד שלא נתן לתוכו מים וכו״. וחכמים אומרים בין ובין כך מברכין עליו בורא פרי מברכין עליו בורא פרי מברכין עליו בורא פרי הגפן ואין נוטלין ממנו לידים. וקיימא לן כחכמים דאמרי יין בין ניתן לתוכו מים בין שלא ניתן לתוכו מים מברכין עליו בורא פרי מים מבו כין עליו בווא פוי הגפן ואין נוטלין ממנו לידים. הא דאמר שמואל עושה אדם כל צרכיו בפת. ואין הלכה כשמואל דהא מוקמי ליה כר׳ אליעזר ולא כרבנן, וברייתא נמי פליג י. עליה. דתנו רבנו ארבעה דברים נאמרו בפת אין דברים נאמרו בפת אין מעבירין כוס מלא על גבי הפת שלא ישפוך עליה ותהיה הפת בזויה, ואין . מניחיז בשר חי ע״ג הפת. מניזוץ בשר זה ע"ג הפוז, ואין סומכין את הקדירה בפת, ואין מזרקין את הפת. קתני שאין סומכין את הקערה בפת. והיינו דלא כשמואל. ולרבנן דאמרי כי כשמואל. [רוכו מים מברכין בורא פרי העץ למאי חזי. אמר ר' זירא לקורייטי. פירוש פורוצונ"ין. ת"ר פירוש פורצונ"י]. ת"ר ממשיכין יין בצנורות לפני החתן ולפני כלה וזורקין לפניהם קליות ואגוזים לפניהם קליחו האמוים בימות החמה וכו'. היכי שהיין לא אזיל לאבוד והקליות אינם נמאסין. אמר רב יהודה שכח לברך והכנים אוכלין לתוך פיו בלא ברכה מסלקן בתוך יו לצד אחד ומברך. ובכה"ג תני חדא בולען ותני אידך פולטן ותני' אידך מסלקן לצד אחד ומברך מסלקן לצו אווו ומבון עליהן. ותרצינן הא דתני בולען במשקין דלאחר שגמען תו לא צריכי כסיסה, הילכך דיעבד הוא ובולען ומברך עליהן. והא דתני מסלקן לתוך פיו לצד אחד, במידי דמימאים דאי אמרת בולען הא צריכי כסיסה. מענזכר שלא בירך כליהן ובא לכוססן בלא ברכה . מזיד הוא. ואי אמרת פולטז ומר זוא, ואי אמות פולטן ומברך עליהן, הא לא חזו תו לעייולינהו לפומיה משום דמאיסי. הילכך מסלקן לצד אחד בתוך פיו עליהן וכוססן י ובולען. והא דתני פולטן דלא מימאיס כגון. דלא מימאיס כגון ואגוזין, הילכך ומברך עליהן ואוכלן.

שחלקוה אחין או שותפין מהורה. מימה דאמר נסוכה (פ"ק דף טו.) מטה מטמאה אברים כגון ארוכה ושתי כרעים. ולי נראה דהתם מיירי שיכולי) להחזירה כאשר בתחלה ולתקנה

שהכרעים בעין והדיוט יכול להחזירה. וא״ת אמאי לא פריך הכא מכל כלי שנשבר וטהור אלמא כיון דפלגוה פרח לה טומאה ול"ג דשאני התם שאינו ראוי עוד להצטרף הכלי יחד ולקבל טומאה אפילו מכאן ולהבא ולא הוי דומיא דשלשה בני אדם דהוו ראוים עוד להצטרף לזמון:

שמש מצרפן לומון. וה״ה נשני בתים ובני אדם עומדים ומשמשין מזו לזו מצטרפין וכן איתא בירושלמי ובלבד שישמעו ברכת המזון מפי המברך והא דנקט במתני׳ בית [חחד] משום חדוש דסיפא דאפילו בבית אחד אם לאו אין מומנין וכן בבית חתנים כשאוכלים בחופה בב' בתים ובני אדם משמשין מזו לזו מלטרפין ובלבד שישמעו ברכת המזון מפי המברך: בורא פרי העץ ונומדין ממנו דידים. פירש"י כי לא נתן לתוכו מים לא הוי אלא כמי פירות ומכאן משמע דמי פירות כשרין לנטילת ידים ויש לחלק≈ בין הני דאמרינן בפרק כל הבשר (דף קו.) דאחזותה קפדיתו ומיהו יש מפרשים לנטילת ידים בעינן מים דכתיב וידיו לא שטף במים:

במאן אולא הא ראמר שמואל ובו' בר' אליעזר. לכאורה

משמע ממאי דאמר ר״א נוטלין וכו׳. ותימה דאמרינן בפרק במה טומנין (ד' נ:) אימר דאמר שמואל במידי דלא ממאים במידי דממאים מי אמר וא"כ היכי מוקים לה הא דשמואל כר"א דהא יין מידי דממאים בנטילת ידים ובמידי דממאים מודה שמואל ועוד קשה דהכח משמע דחין הלכה כשמואל מדמוקי לה כר"א ובפרק שני דבילה (ד' כא:) קאמר סתמא דגמ' דסופלי לחיותה בי"ט דמטלטלינן להו אגב רפתא כשמואל משמע דהי" כוותיה וי"ל דהכא לא קאמר אלא לדברי ר"א (ג) דסבר לה כשמואל ועדיפה מיניה קחמר שמתיר אפילו היכא דממאים ולא נחת כאן אלא לפרש טעמא דר"א כדפירשנו ובה"ג אמר דהלכה כרבנן דהכא והלכה נמי כשמואל דכי קאמר שמואל הני מילי מידי דלא ממאים אבל מידי דממאים לא ודלא כפי׳ (ד) ר״ת שפסק דלא כשמואל מדמוקי ליה כר"א אלא ודאי קיימא לן כשמואל כדפירשנו וא"כ מותר לסמוך הקערה בפת היכא דלא ממאים וי"א דלריך לאכלו

אח"כ ויש נוהגים לאכול דייסא בפת הואיל ואוכלין הפת אח"כ אבל

במס' סופרים אוסרו דאמרינן במס' סופרים (פ"ג) אין אוכלין אוכלין באוכלין אא"כ היה אוכלן בבת אחת ושמא ההיא דלא כשמואל: בודים חכמים לר"א בכום של ברכה שאין מברכין עליו עד שיתן לתובו מים. תימה דאמרינן לקמן ד' דברים נאמרו בכוס של ברכה חי ומלא וי"ל דבעינן שיתנו חי לתוך הכוס ואח"כ

ימוגנו אי נמי בעינן חי מן החבית אי נמי קאי אכוס עלמו ומאי חי שלם כדאיתא במכות (ד' טו:) ריסק ט' נמלים ואחד חי וכו' אלמא דאותו חי היינו שלם ה"נ בעינן שיהא הכוס שלם כלא ישבירה: למאר חזי. פי׳ ולמאי אשתני לעילויא ומשני לקורייטי וכן הלכה כרבנן דיין חי מברכין עליו בורא פרי הגפן דאמרינן (פסחים קח:) שתאן חי יצא:

אין זורקין את האובדים. בהני שלשה מודה שמואל אין מעבירין כוס מלא על הפת וגם אין חותכין עליו בשר חי ואין זורקין את הפת אפילו לא ממאים וכן שאר אוכלין אסור לזרוק במידי דממאים: ללא בישות הגשמים. אע"פ שבאגוזים אין האוכל נמאס בחוכו מ"מ כשהן נופלים בטיט נמאסים ומיהו עכשיו שדרכן לורוק חטים בבית חתנים לריך ליזהר שלא יזרקום אלא במקום נקי:

ולא אמרן אלא דלא אקדימו הנך. חבורות שפרשו אלו מהן ואזמון עלייהו דהני כגון אם היו ארבעה בכל חבורה ונשאר בכל אחת כדי זימון והפורשים הללו היו לריכים ללאת לשוק קודם שגמרו החבורות את סעודתם: אבל אומון עלייהו. דהני כגון שנלטרפו אלו עמהם לזימון

כדחמר לעילש קורין לו ומזמנים עליו וברכו החבורות ואלו לא היו שם אלא (ה) כדי נברך וברוך הוא ועכשיו הם באים לברך לא מומני דפרח מינייהו חובת זימון ותו לא הדר עלייהו: מטה. טמאה שנגנבה חליה: אלמא כיון דפלגוה. פקע שם מטה מינה ושם טומאה אע"ג דהדר הדרוה והרי היא מטה לא הדרה טומאתה. הכי נמי כיון דפקע שם שלשה מינייהו בהפרדם ושם זימון ע"י שזימנו הראשונים עליהם אע"ג דהדרי לכלל שם שלשה לא הדרי לכלל זימון אבל כי לא אומון לא פקע חובת זימון מהן אף (ב) לפי פרידתם: אם יש שמש ביניהם. שמשמש לשתיהם: שמש מלרפן. אע"פ שאין אלו רואין את אלו כגון יריעה פרוסה ביניהם: אין מברכין עליו ב"פ הגפן. לפי שחיה יינם חזק מאד ואין ראוי לשתיה בלא מים הלכך אכתי לא אשתני למעליותא ולא זו מברכתו הראשונה והרי הוא כענבים וברכתו ב"פ העץ: ונועלין ממנו לידים. דשם מים עליו דמי פירות בעלמה מקרי: משנתן לחורו מים. שם יין עליו ואין נוטלין אלא במים [=]. לשון אחר הכי גרסי׳ יין עד שלא נתן לתוכו מים מברכין עליו ב"פ העץ ואין נוטלין הימנו לידים משנתן לתוכו מים מברכין עליו בורא פרי הגפן ונוטלין הימנו לידים דברי ר' אליעזר וחכ"א בין כך ובין כך מברכין עליו ב"פ הגפן ואין נוטלין ממנו לידים וטעמייהו דרבנן משום הפסד אוכלין כך מנאתי בהלכות גדולות אצל קידוש והבדלה [2] ובדקתי בתוספתא ולא גרסינן בה הכי אלא כמו שהוא בספרים: כר"א. דאמר נוטלין הימנו לידים ולא חייש להפסד אוכלין: למאי חזי. לשתיה דמברכין עליו ברכת היין: לקורייטי. פוישו"ן בלע"ז ובלשון חכמים אנומלית ואלונתיתי: אין מעבירים כום מלא על הפת. שלא ישפך על הפת ותהא הפת בזויה: פחק. זרק: דסחנא. אמינישטרישו"ן בלע"ז מנה של בשר מבושל: מידי דממחים. שמתמעך בזריקתו כגון תאנים שבשלו כל לרכם

ותותים: דלה ממחים. רמון ואגח וכל

דבר קשה: ממשיכין יין בלנורות.

משום סימן טוב ואין כאן משום בזיון והפסד לפי שמקבלים אותו בראש פי

מוסף תוספות א. בתוס׳ הרא״ש ובפסקיו כתב חלוק בדבר.

לעזי רש"י

פוישו"ן. שיקוי, משקה לרפואה. אמינישטרישו"ן מנה, משאת.

מוסף רש"י

עושה אדם כל צרכיו בפת. נין תשמיש נין לפרר חותה ולמחתה נתנשיל רותח (שבת נ:) ולא חייטינן לנזיון לאוכלין (ביצה כא: וכעי״ז שרת פתו) עד שיתו לתוכו אלא מזוג וביינות שלהם מיירי דדרו על חד תלת מיא ורשב"ם ב"ב צז:). לקורייטי. מין פירות (ע"ז יד: עי"ש).

פולעו